

Lohkoille 208 10334 51 Ämmänranta p ja 208 10335 52 Ämmänranta e on haettu yksivuotista kunnostusraivauskorvausta. ELY-keskus on aiemmin todennut lohkoilla kunnostusraivauksen tarpeen suunnitelman mukaisen hoidon mahdollistamiseksi ja tehnyt kohteelle ohjeen raivausten kohdistamisesta. Yksivuotisia toimenpiteitä saadaan tarvittaessa lisätä hoitosuunnitelmaan sopimuskauden aikana, jos ELY-keskus hyväksyy hoitosuunnitelman muutoksen (Vna 63/2024 § 45). Työkohdekooste on toimitettu tuenhakijalle keväällä 2024. Raivausohje käsittää koko pohjoisen lohkon ja eteläisen lohkon länsiosan (ranta). Lohkolla Ämmänranta p raivaukset oli osittain jo tehty katselmoinnin aikaan. Lohkon Ämmänranta e raivauksia ei ollut vielä aloitettu. Katselmoinnin perusteella muodostettiin kasvulohkot alueista, joissa raivaukset olivat vielä tekemättä ja näille lähetettiin selvityspyynnöt. Selvityspyyntöihin saatiin vastauksena kuvat, joiden perusteella toimenpide voitiin todeta tehdyksi.

Hoitosuunnitelmiin esitetään seuraavia täydennyksiä tai tarkennuksia:

Ämmän alue:

Lohkot 208 10334 51 Ämmänranta p ja 208 10335 52 Ämmänranta e

Alue on inventoitu paikallisesti arvokkaaksi perinnebiotoopiksi eli ympäristösopimuksella alempaan luokkaan ja se kuuluu Natura 2000 -alueeseen. Alue käsittää avointa merenrantalaidunta sekä puustoista metsälaidunta ja se jakaantuu kahteen laidunalueeseen; etelään lohko 208 10335 52 Ämmänranta e ja pohjoiseen lohko 208 10334 51 Ämmänranta p. Hoidon tavoitteena on säilyttää molemmilla lohkoilla merenrantaniityt matalakasvuisina ja yhtenäisen avoimina sekä hoitaa ja kehittää pohjoisen lohkon metsäisiä osia hakamaina. Eteläisen lohkon metsä on primäärisuksessiometsää, jossa ei tehdä raivauksia, vaan sen annetaan kehittyä luontaisesti ja laidunnuksen vaikutuksesta.

Lohkoilla on sopimusvuonna 2024 tehty kunnostusraivauksia ELY-keskuksen luonto ja alueidenkäyttö -yksikön työohjeen mukaan. Kunnostusraivausten jälkeisinä vuosina alueen hoidossa tulee ottaa huomioon mahdollinen puiden vesominen sekä puuvartisten kasvien juurien maatuessa vapautuvat ravinteet. Hoitoa voi olla tarpeen tehostaa, jotta hoidon tavoitteet sekä kasvillisuuden tavoitetilä saavutetaan vuosittain.

LAIDUNNUS

Hoitosuunnitelman mukaan koko alueella laiduntaa 150–200 uuhta tai nuorta uuhta kesäkuun alusta vähintään elokuun loppuun. Laidunnus aloitetaan molemmilla lohkoilla viimeistään 15.6. Sopimusehtojen mukainen suositusmäärä eläimiä on lohkolle Ämmänranta p noin 48-128 uuhta+2,5 karitsaa koko laidunkaudelle (n. 120vrk). Ämmänranta e lohkolle suositusmäärä on 23-60 uuhta+2,5 karitsaa koko laidunkaudelle (n. 120vrk). Kunnostusraivausten jälkeisinä vuosina laidunpaineeseen tulee kiinnittää erityistä huomiota ja laiduntaa suositusmäärien ylärajoilla, jotta puiden vesomista saadaan hillittyä ja hoidon tavoitteet saavutetaan vuosittain. Tuenhakija

vastaa siitä, että eläinmäärä on riittävä sopimusalojen riittävän tehokkaan laidunnustuloksen saavuttamiseen vuosittain aiheuttamatta kuitenkaan sopimusalueen rehevöitymistä tai maaperän haitallista eroosiota.

Laidunkauden päättyessä kasvillisuus on tavoitetilassa pääosin matalaksi laidunnettua, jolloin kasvillisuus on pääosin keskimäärin alle 20 cm korkea ja paikoin matalampaa alle 10 cm korkea. Laidunnuspainetta tulee tarkkailla vuosittain ja sitä voi säätää laidunkauden aikana sopimusehtojen mukaisen eläinmäärän sisällä esim. nostamalla tai laskemalla eläinmäärää, mikäli kohteen hoito ja kasvillisuuden tavoittilan saavuttaminen sitä edellyttävät. Laidunnuspaine on sovittava niin, että eläimet tulevat toimeen laitumen tuotolla ilman lisärehua tai laidunkierro järjestetään niin, että laitumen ollessa loppuun syöty, eläimet siirretään toiselle laitumelle.

TÄYDENNYSNIITTO

Kunnostusraivauksissa on molempien lohkojen ranta-alueet raivattu avoimeksi. Hoidon tavoitteena on jatkossa säilyttää merenrantaniityt avoimina, yhtenäisinä ja matalakasvuisina. Mikäli sopivasta laidunpaineesta huolimatta laiduntamalla ei saavuteta kasvillisuuden tavoitetilaa, ja avoimelle niitylle jää laajoja yhtenäisiä laiduntamattomia kohtia, on tehtävä täydentävä niitto. Mikäli niittojätettä on vähän, ei sitä tarvitse kerätä. Niittomurskaus ilman keräystä osittain laidunnettuun kasvustoon on usein riittävä ja näin vähennetään maastovaurioiden syntymistä. Toimenpiteistä ei saa aiheutua pysyviä maastovaurioita, joten sen toteutuksessa tulee huomioida vuotuiset olosuhteet mm. maaperän märkyys. Täydennysniittoja ei saa tehdä lintujen pesimäkaudella, vaan ne tehdään laidunkauden loppupuolella 1.8–30.9 välisenä aikana. Aluetta voi vielä mahdollisuuksien mukaan jälkilaiduntaa, jolloin täydennysniiton vaikutus tehostuu. Täydennysniitoissa on hyvä huomioida rantaniittyjen kunnostusraivauksien jälkeinen mahdollinen vesominen ja kohdistaa toimenpiteitä herkimmin vesoville alueille. Ensisijainen hoidon tehostamiskeino on kuitenkin laidunpaineen säätäminen laidunkauden aikana.

Lohkon Ämmänranta e eteläpäässä on kasvanut jättibalsamia. Maastokatselmoinnilla jättibalsamia ei havaittu, mutta samalla alueella havaittiin runsaasti nokkosta. Jos nokkoskasvustot eivät tule laidunnetuksi, täytyy ne niittää kasvukaudella ennen kukintaa kesä-heinäkuun vaihteessa, jotta niiden kasvu saadaan taantumaan.

Tässä ELY-keskuksen luonto ja alueidenkäyttö -yksikön ohje jättibalsamin hävittämiseen, jos sitä vielä esiintyy ja lampaat eivät syö sitä ennen kukintaa:

Kitke viimeistään kukinnan alkaessa ja jatka loppusyksyyn saakka. Kasvi irttaa helposti maasta juurineen. Selkeästi rajautunut kasvusto kannattaa niittää lähellä maanpintaa 2–3 kertaa kesässä. Älä jätä kasveja maahan tai heitä kompostiin tai metsään, sillä kasvi voi kasvattaa uudet juuret jopa varren palasta. Kerää kasvit jätessäkkiin, mädätä ne suljetussa säkissä ja kompostoi. Pieniä määriä voi hävittää sekajätteen mukana, jos jätteet poltetaan kunnassasi. Suuret määrät kannattaa viedä jätessäkeissä jätekeskuksiin tai -asemalle käsiteltäväksi. Tarkista myös pääkasvuston

lähiympäristö ja kitke yksittäiset versot. Kasvuston hävittämistä edesauttaa laidunpaineen kohdistaminen alueelle alkukasvukaudesta.

YLLÄPITORAIVAUS

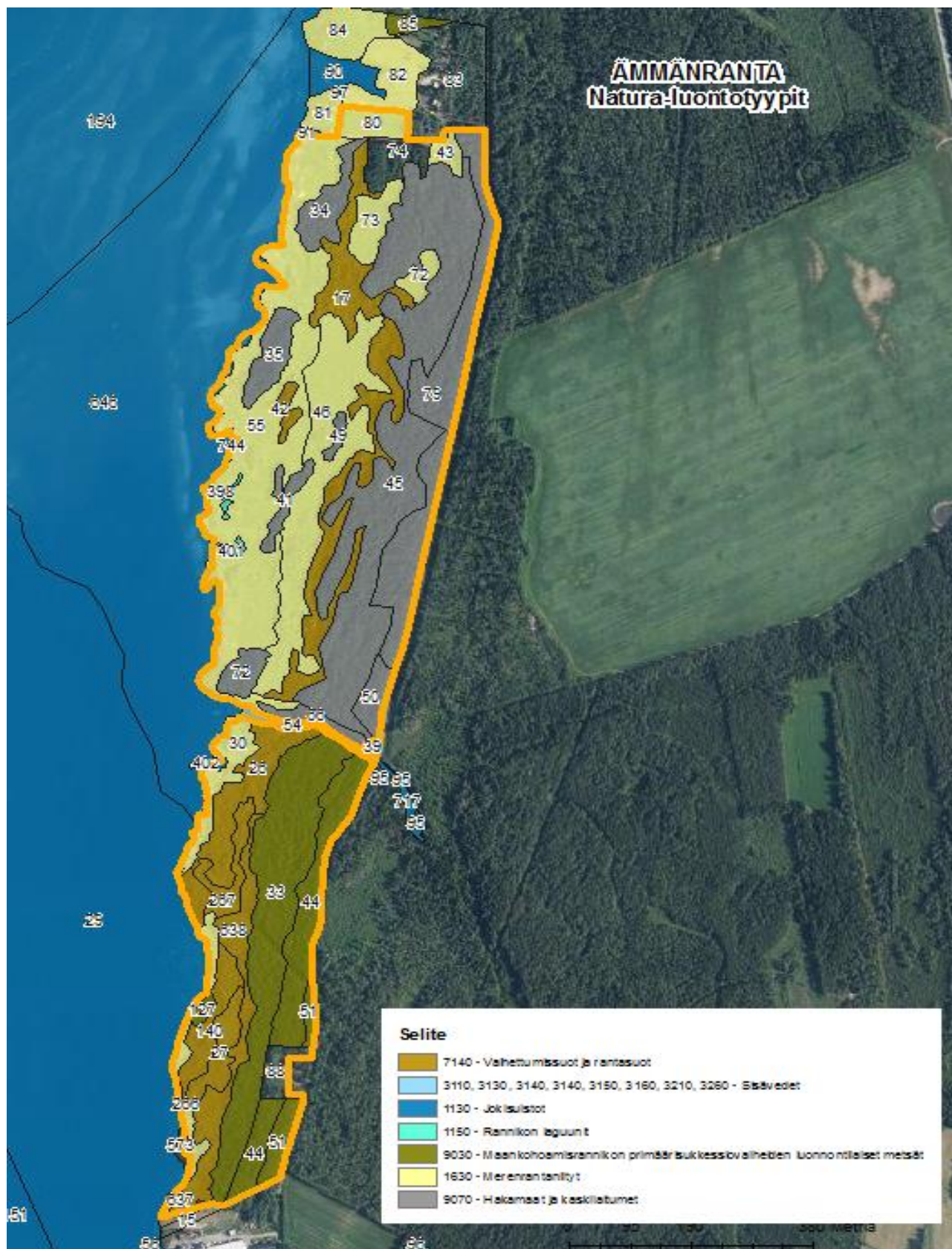
Molemmilla lohkoilla on tehty kunnostusraivauksia ELY-keskuksen ohjeiden mukaisesti. Katselmoinnin aikaan lohkoilla Ämmänranta p oli puuston raivausten jäljiltä korkeat kannot. Nämä tulee vielä lyhentää sopimusvuoden 2025 loppuun mennessä, jottei niistä ole haittaa laiduntaville eläimille ja laiduntaminen helpottuu.

Jatkossa alueella (pois lukien Ämmänranta e primäärisuknessiometsät) tehdään tarvittaessa ylläpitoravauksia vähintään joka toinen vuosi, jos vuosittaisesta laidunnuksesta huolimatta sopimusalueet alkavat kasvaa pensaikkoa tai vesakkoa. Metsälaitumen pensaskerros säilytetään avoimena ja valoisana. Avoimella rantaniityllä kasvusto pidetään matalakasvuisena ja maisema yhtenäisen avoimena.

Ylläpitoravaukset kohdistetaan havupuun taimiin, pensaikkoon ja vesakkoon, jota lampaat eivät laidunna. Metsälaitumella lehtipuiden taimia tulee myös säästää puustojatkumon takaamiseksi. Myös katajat ja Eteläisen lohkon halavia säästetään. Alikasvos kuusiin tulee kiinnittää erityistä huomiota, ja poistaa niitä tarvittaessa joka toinen vuosi. Raivausajankohdan valinnassa on huomioitava luonnonvaraisten lintujen pesintäaika eli ne tulee toteuttaa 1.8–31.3 välisenä aikana. Vesakon ja pajujen raivaukset on suositeltavaa tehdä kasvukaudella. Raivaukset tehdään lyhyeen kantoon, jottei niistä ole laiduntaville eläimille haittaa.

Lohkolla Ämmänranta e on Kuvan 1 mukaisella alueella primäärisuknessiometsää (kuviot 33, 44 ja 51). Siellä ei tehdä raivauksia. Alueella on sallittua ja suositeltavaa tehdä tarvittaessa ainoastaan varovaista alikasvoskuusien poistoa joka toinen vuosi, kuusettumisen ehkäisemiseksi.

Raivausjätteet on aina kerättävä pois sopimusalueelta mieluiten heti ja viimeistään samassa aikataulussa raivausten kanssa, eikä niitä saa läjittää sopimusalueella. Jos jätteet poltetaan, tulee se tehdä jossain kasvustollisesti vähäarvoisessa paikassa huomioiden turvallisuus ja mahdollinen ilmoitusvelvollisuus sekä luvanvaraisuus. Toimenpiteissä tulee huomioida lintujen pesimäaika eikä niitä saa tehdä 1.4–31.7 välisenä aikana.

Kuva 1: Ämmänranta Natura-luontotyytit